

Podvod a zvláštní případy podvodu

ABSTRAKT

Pro výběr méj diplomové práce bylo rozhodující téma, které by bylo přínosné i pro méj budoucí praxi. Vzhledem k tomu, že s podvody se lze setkat v běžném životě dnes a denně v nejrůznějších podobách, rozhodla jsem se pro bližší studium a zpracování právě tohoto tématu.

Celou práci jsem rozdělila do šesti kapitol z nichž každá se dělí na další podkapitoly. Cílem méj práce bylo toto téma pojmov v co nejširší rovině, a proto je práce zpracovaná jak z pohledu historického a popisného, tak z pohledu metodologického se zaměřením na aplikaci a interpretaci soudů a jednotlivých institucí.

První kapitola je úvodem do problematiky z historického hlediska. Nejprve jsou v podkapitole stručně shrnuty rekonstrukční práce trestního práva od roku 1989 až do současnosti a následně jsou další podkapitoly zaměřené na vývoj samotného trestného činu podvodu a jeho nejdůležitější novely.

Základem druhé kapitoly je rozbor zákonných znaků trestného činu podvodu podle § 209 TZ (§ 250 sTZ). V podkapitolách uvádím obecnou charakteristiku, vysvětlení pojmů jako je omyl a jeho využití, uvedení v omyl a zatajení podstatných skutečností a obohacení sebe nebo jiného. Vzhledem k tomu, že pod ustanovení trestného činu podvodu lze zahrnout nepřehledné množství jeho páčání, odhaluje další podkapitola i metodiku vyšetřování podvodů, typické způsoby páčání, typické stopy, vyšetřovacími situace a v neposlední řadě zvláštnosti podnětů k vyšetřování.

Třetí kapitola popisuje pojistný podvod podle § 210 TZ (§ 250a sTZ). Pro správné pochopení jsou nejprve vysvětleny pojmy pojišťovnictví a pojistná smlouva a dále jsou definovány základní zákonné znaky tohoto trestného činu, rozlišování pachatelů, prevence pojistných podvodů z hlediska pojišťoven a v neposlední řadě také studium metodiky vyšetřování pojistných podvodů, neboť i ty jsou svým způsobem specifické.

Strukturu čtvrté kapitoly tvoří, stejně jako předchozí dvě, rozbor základních zákonných znaků typizace pachatele s tím, že v jednotlivých podkapitolách je demonstrativně uváděna a konstatována judikatura Nejvyššího soudu.

Pátá kapitola je svým rozsahem užší, neboť se věnuje dotačnímu podvodu § 211 TZ, který byl do českého trestního práva zaveden, jako samostatná skutková podstata až novým trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb. Obecně je struktura jeho skutkové podstaty obdobná jako u podvodu úvěrového jehož byl součástí v zákoně č. 140/1961 Sb. Z tohoto důvodu je i judikatura k tomuto trestnému činu dostupná zatím pouze v mezích výše uvedeného trestného činu.

Vstup České republiky do Evropské unie a rozvoj moderních technologií má nejen svá pozitiva, ale má i své negativní dopady. Trestná činnost je páchána napříč státy, a proto je důležitá mezinárodní spolupráce při odhalování a stíhání pachatelů, kteří neútočí již jen na zájmy jednotlivců, ale i na zájmy celých společenství. Poslední kapitola je proto věnována ochraně finančních zájmů Evropské unie, vývoji europeizace trestního práva a některým významným dokumentům, které byly a jsou stěžejní pro další vývoj a snahy o sjednocení právní úpravy v boji proti podvodnému jednání napříč členskými státy.

V Praze dne 22. 11. 2010

Zuzana Procházková